

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.93/2021/16.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. június 14.

Az ügy tárgya: költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): III. rendű

Első fok: Veszprémi Járásbíróság, 10.B.384/2016/115., ítélet,
tárgyalás, 2019. március 21.

Másodfok: Veszprémi Törvényszék, 1.Bf.467/2019/33., ítélet, tárgyalás,
2020. október 6.

Az indítvány előterjesztője: a Veszprém Megyei Főügyészség,
a III. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: a III. rendű terhelt terhére
a III. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprém Megyei Főügyészség, valamint a III.

rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprémi Járásbíróság 10.B.384/2016/115. számú, illetve a Veszprémi Törvényszék 1.Bf.467/2019/33. számú ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Veszprémi Járásbíróság a 2019. március 21-én kihirdetett 10.B.384/2016/115. számú ítéletével a III. rendű terheltet társtettesként elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés] miatt mint különös visszaesőt 6 hónap – végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett – börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés háromnegyed részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. Megállapította, hogy a II. rendű terhelt a szabadságvesztés felfüggesztésének ideje alatt pártfogó felügyelet alatt áll. Rendelkezett a járulékos kérdésekről.

[2] Kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2020. október 6. napján meghozott 1.Bf.467/2019/33. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet a III. rendű terhelt tekintetében akként változtatta meg, hogy a csalás büntettének megnevezése helyesen információs rendszer felhasználásával, társtettesként elkövetett csalás büntette [Btk. 375. § (1) bekezdés], és a III. rendű terhelt büntetését mint többszörös visszaesővel szemben tekintette kiszabottnak. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a III. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

[3] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a III. rendű terhelt korábbi büntetésére vonatkozó adatokat az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, azonban tévesen állapította meg a különös visszaesői minőséget. Ugyanis a lopás büntette miatt korábban kiszabott 4 év 6 hónap börtönbüntetésből 2011. augusztus 26-án szabadult, ehhez képest a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. b) pontjában írt három év még nem telt el jelen ügyben a III. rendű terhelt terhére megállapított újabb bűncselekmény elkövetéséig. Erre figyelemmel a III. rendű terhelt többszörös visszaesőként követte el a bűncselekményt.

[4] Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt törvényi kizáró ok ellenére függesztette fel próbaidőre a szabadságvesztés büntetést, e törvénysértő rendelkezés mellőzésére azonban a másodfokú bíróságnak a Be. 595. § (4) bekezdés c) pontjában írt súlyosítási tilalom alapján nincs törvényes lehetősége.

II.

[5] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Veszprém Megyei Főügyészség Bf.676/2020/6. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a III. rendű terhelt terhére, a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott okból.

[6] Indokolása szerint az eljáró bíróságok határozatai törvénysértőek. Kifejtette, hogy a Veszprémi Járásbíróság a III. rendű terheltet érintő előzményi büntetések között helyesen tüntette fel, hogy őt a Soproni Városi Bíróság a 2006. április 26-án jogerős B.440/2005/75. számú határozatával mint különös visszaesőt ítélte lopás büntetése miatt 4 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra, és helyesen állapította meg azt is, hogy a III. rendű terhelt e büntetést 2011. augusztus 26-án töltötte ki, mindezek ismeretében ugyanakkor – a Btk. 459. § (1) bekezdés 31.b) pontjában foglalt rendelkezés megsértésével – helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a III. rendű terhelt 2014. március 14-én különös visszaesőként követte el a terhére rótt bűncselekményt. A III. rendű terhelt ugyanis e bűncselekményt nem különös, hanem többszörös visszaesőként valósította meg.

[7] Emiatt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt anyagi jogszabályt megsértve szabta ki a III. rendű terhelttel szemben a büntetést figyelemmel arra, hogy a terhére rótt bűncselekményt többszörös visszaesőként követte el.

[8] Rámutatott továbbá, hogy a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság ugyan megállapította, hogy a III. rendű terhelt többszörös visszaeső, azonban súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés hiányára hivatkozással nem korrigálta a büntetés végrehajtását.

[9] Erre tekintettel indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg, és hozzon a törvénynek megfelelő határozatot mellőzve a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, egyebekben a jogerős határozat hatályban tartását indítványozta.

[10] A Legfőbb Ügyészség BF.49/2021/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta.

[11] A III. rendű terhelt védője a Veszprém Megyei Főügyészség indítványára észrevételt tett, egyben a III. rendű terhelt javára a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott okból felülvizsgálati indítványt terjesztett elő.

[12] Indokai szerint az eljáró bíróságok anyagi jogszabálysértéssel hozták meg az ítéletüket, a III. rendű terhelt terhére rótt cselekményt tévesen minősítették a Btk. 375. § (5) bekezdésébe ütköző információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének, így tévedtek, amikor a III. rendű terhelt bűnösségét e bűncselekményben megállapították és vele szemben emiatt büntetést szabtak ki.

[13] Kifejtette, hogy a Btk. 375. § (5) bekezdése értelmében az (1)-(4) bekezdés szerint büntetendő, aki hamis, hamisított vagy jogosulatlanul megszerzett elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszköz felhasználásával vagy az ilyen eszközzel történő fizetés elfogadásával okoz kárt. Mivel arra vonatkozóan semmilyen adat vagy bizonyíték nem merült fel, hogy a III. rendű terhelt terhére rótt cselekmény során felhasznált bankkártya hamis vagy hamisított lett volna, csak abban az esetben valósulhatott volna meg a Btk. 375. § (5) bekezdése szerinti bűncselekmény, ha az elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközt a III. terhelt jogosulatlanul szerezte volna meg. A jogerős ítéleti tényállás szerint azonban a bankkártyát nem jogtalanul szerezte meg a III. rendű terhelt, hanem a II. rendű terhelt bízta rá a kártyát abból a célból, hogy azt a IV. rendű terhelt útján az I. rendű terhelt részére eljuttassa.

[14] Álláspontja szerint a III. rendű terhelt azzal a magatartásával, hogy a rábízott bankkártyát jogosulatlanul használta, sikkasztást követett el. Hivatkozott a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. törvény) 177. § (1) bekezdés a) pontjára, mely szerint, aki 50.000 forintot meg nem haladó értékre sikkasztást követ el, úgyszintén, aki e cselekmény elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el. Mivel az elkövetési érték 32.240 forint volt, a

III. rendű terhelt a cselekményével a tulajdon elleni szabálysértést követte el. Rámutatott, hogy a Szabs. törvény 6. § (6) bekezdése szerint a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak. Figyelemmel arra, hogy a cselekmény elkövetési ideje 2014. március 14. napja, a III. rendű terhelt cselekménye elévült.

[15] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg, a III. rendű terheltet az információs rendszer felhasználásával társtettesként elkövetett csalás büntettének vádja alól mentse fel, egyben a vele szemben a tulajdon elleni szabálysértés miatt az eljárást szüntesse meg.

[16] A védő indítványát a Legfőbb Ügyészség a BF.49/2021/5. számú átiratában alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy a kártyabirtokos nem bízhatta a III. rendű terheltre jogszerűen a bankkártyát, mert azt a választási kincstári kártyához tartozó általános szerződési feltételek 10.(2) bekezdése szerint a kártyabirtokos nem ruházhatja át, használatát más személynek nem engedheti át. Továbbá a 11.(1) bekezdése szerint a kártyához tartozó PIN-kódot a kártyabirtokoson kívül más személy nem ismerheti.

[17] Álláspontja szerint az, hogy a III. rendű terhelt nem jogszerűen jutott a kártya birtokába, ezeknek a rendelkezéseknek a megszegéséből következik. Mindezek alapján a kártyát jogszerűtlenül szerezte meg, vagyis maradéktalanul megvalósult a Btk. 375. § (5) bekezdésében írt tényállás valamennyi eleme.

[18] A III. rendű terhelt védője észrevételében továbbra is fenntartotta az indítványában kifejtett jogi álláspontját. Az indítványban foglaltakkal egyezően fejtette ki, hogy a III. rendű terhelt nem jogosulatlanul szerezte meg a bankkártyát, azt a II. rendű terhelt rábízta. Változatlanul kérte, hogy a Kúria a III. rendű terheltet bűncselekmény hiányában mentse fel az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettének vádja alól, és a tulajdon elleni szabálysértés miatt az eljárást szüntesse meg.

[19] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a 2020. évi LVIII. törvény 212. § (2) bekezdés alapján tanácsulésen bírálta el.

III.

[20] Az ügyész felülvizsgálati indítványa, míg a III. rendű terhelt védőjének indítványa eltérő okból alapos.

[21] A Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását. Emiatt az ügyész jogosult a jogerős határozat közlésétől számított hat hónapon belül a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 651. § (1) bekezdés, Be. 652. § (3) bekezdés].

[22] A Veszprémi Törvényszék a 2020. október 6-án meghozott és aznap jogerőre emelkedett ítéletével megváltoztatta a Veszprémi Járásbíróság elsőfokú ítéletét. Az iratokból kitűnően a 2020. október 6-án megtartott másodfokú tárgyaláson az ügyész jelen volt, a Veszprém Megyei Főügyészség 2021. január 7-én nyújtott be az elsőfokú bíróságnál felülvizsgálati indítványt. Ekként a felülvizsgálati indítvány joghatályos.

[23] A III. rendű terheltet a Soproni Városi Bíróság a 2006. április 26-án jogerős B.440/2005/75. számú ítéletével bűnsegédként elkövetett lopás büntette miatt mint különös visszaesőt ítélte 4 év 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre, és 5 év

közügyektől eltiltásra. A III. rendű terhelt ezen szabadságvesztés büntetését 2011. augusztus 26-án töltötte ki.

[24] A III. rendű terhelt a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. b) pontja szerint többszörös visszaesőnek minősül, mivel az utolsó büntetés kitöltését követően 3 éven belül, 2014. március 14-én követte el a jelen ügyben terhére rótt, szabadságvesztéssel fenyegetett szándékos bűncselekményt.

[25] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki többszörös visszaeső.

[26] Következésképpen a III. rendű terhelttel szemben kiszabott, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés törvénysértő.

[27] Ami a III. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt illeti, a következőkre mutat rá a Kúria.

[28] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető. A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[29] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[30] Kétségtelen, hogy a III. rendű terhelt e cselekmény kapcsán többszörös visszaeső, és erre vonatkozóan a törvény biztosítja a terhes indítvány esetén a megváltoztatás lehetőségét. Kétségtelen azonban az is, hogy a Kúria döntési jogköre között a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja rögzíti, miszerint a Kúria akkor is hatályon kívül helyezi az ítéletet, ha az iratok alapján nem lehetséges az indítvánnyal megtámadott határozat megváltoztatása, és a törvénynek megfelelő döntés meghozatala.

[31] Jelen ügyben ez a következőket jelenti.

A többszörös visszaesői minőség kétségtelen kizárja a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését [Btk. 86. § (1) bekezdés a) pont]. Ha pedig ez éppen azért vita, mert a többszörös visszaesés meg nem állapítása az indítvány szerinti törvénysértés, akkor nyilvánvaló, hogy ezzel egyben az elkövetés ténye, illetve az ezen elkövetés miatti bűnösség is vizsgálat tárgyát képezi; szoros, nyilvánvaló összefüggés folytán, de legalább annyiban, hogy ez nem lehet kérdés. Ha viszont az ügyben ez ekként kérdésessé válik, akkor ez nyilván a határozat felülbírlata alá esik.

Jelen ügyben valójában erről van szó.

[32] A Btk. 375. § (1) bekezdése szerint, aki jogtalan haszonszerzés végett információs rendszerbe adatot bevisz, az abban kezelt adatot megváltoztatja, törli, vagy hozzáférhetetlenné teszi, illetve egyéb művelet végzésével az információs rendszer működését befolyásolja, és ezzel kárt okoz, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[33] A Btk. XXXV. Fejezetében szabályozott vagyoni elleni bűncselekmények közül az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás bűncselekményének védett jogi tárgya a vagyoni, gazdasági viszonyok, az információs rendszerek zavartalan működéséhez, a készpénzkímélő fizetési forgalom működésébe vetett bizalomhoz fűződő társadalmi érdek.

[34] Ezen bűncselekménynek két elkövetési tárgya van. Az egyik az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény esetében – amiről jelen ügyben is szó van – az információs rendszer. A Btk. 459. § (1) bekezdés 15. pontja szerint információs rendszer az adatok automatikus feldolgozását, kezelését, tárolását, továbbítását biztosító berendezés, vagy az egymással kapcsolatban lévő ilyen berendezések összessége. Az információs rendszer azonban nem önmagában, hanem az információs rendszer adatán, programján keresztül az elkövetési tárgy.

[35] A törvény szerint az információs rendszer bármilyen jogosulatlan befolyásolása büntetendő, ha az kárt okoz, a kárt pedig az információs rendszer jogtalan befolyásolása okozza.

[36] Az irányadó tényállás 1/a. pontja a következőket rögzíti:

– a II. rendű terhelt képviselőjelöltként 2014. március 10-én a Magyar Államkincstár Megyei Igazgatóságán aláírta az egyéni jelölt támogatásáról szóló megállapodást és 2014. március 13-án átvette a kincstári kártyát a hozzá tartozó PIN-kóddal együtt.

– A választási kártyát a II. rendű terhelt 2014. március 13-án átadta az 1. számú tanúnak, akivel az I. rendű terhelt közölte, hogy személyesen nem tud lemenni a kártyáért, ezért a IV. rendű terheltet küldte maga helyett. A IV. rendű terhelt a III. rendű terhelt társaságában még ugyanezen a napon a választási kártyát átvette.

– 2014. március 14-én az I. rendű terhelt kérésének megfelelően a IV. rendű terhelt a kártya I. rendű terheltnak történő átadása céljából a III. rendű terhelttel együtt egy másik helységbe utazott.

– Előtte a IV. rendű terhelt a kártyát az eljárás során pontosan nem tisztázott módon aktiválta.

– Útközben a IV. rendű terhelt a III. rendű terhelttel közösen, annak ellenére, hogy a bankkártya felhasználására sem a kártya jogos birtokosától, a II. rendű terhelttől, sem a kártya leszállításával őt megbízó I. rendű terhelttől felhatalmazásuk nem volt, 09.43 órakor 13.415 forint összegben üzemanyagot, 10.08 órakor a IV. rendű terhelt részére 8.882 forintért egy napszemüveget, majd 15.35 órakor 10.003 forint értékben üzemanyagot vásároltak.

– Az első két tranzakció során kiállított bizonylatot nem kellett aláírni, míg a harmadik vásárlásnál a bizonylatot a IV. rendű terhelt tudtával és beleegyezésével a III. rendű terhelt nem a saját nevére írta alá.

[37] Következésképpen függetlenül attól, ami a védő indítványában kifejtett jogi álláspont, valójában abban a kérdésben van kétség, ami a III. rendű terhelt terhére felrótt magatartás.

[38] Elkövetési magatartása az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalásnak az adatbevitel. Ehhez képest a tényállás a „vásárlás” szót használja, és ezzel kapcsolatosan egyedül a III. rendű terhelt esetében állapítja meg azt, hogy a harmadik vásárlásnál ő írta alá a bizonylatot.

[39] A bűncselekmény elkövetési magatartása bár kétségtelen technikai eszközzel összefüggő, azonban nyilván nem lehet eltekinteni attól, hogy ezt az elkövetési magatartást a hagyományos dogmatikai szabály alapján meghatározza a bíróság. Ebben az esetben válik ugyanis egyértelművé a vádolás és az azzal kapcsolatos lehetősége a védekezésnek, illetve az elvárhatóság és a felróhatóság kapcsolata.

[40] Ehhez képest körültekintően kell vizsgálni kétségtelen, hogy az új eszközök esetében mi tekintendő a büntetőjogi felelősség (felróhatóság) elkövetési magatartása szempontjából jelentősnek. Jelen ügyben ez a tényállás alapján a magatartásra vonatkozóan a következőket tartalmazza:

– a IV. rendű terhelt a III. rendű terhelttel közösen 09.43 órakor 13.415 forint összegben üzemanyagot, 10.08 órakor a IV. rendű terhelt részére 8.882 forintért egy napszemüveget, majd 15.35 órakor 10.003 forint értékben üzemanyagot vásároltak.

– Az első két tranzakció során kiállított bizonylatot nem kellett aláírni, míg a harmadik vásárlásnál a bizonylatot a IV. rendű terhelt tudtával és beleegyezésével a III. rendű terhelt nem a saját nevére írta alá.

[41] Az irányadó tényállásnak mindazokat a tényeket tartalmaznia kell, amelyek a Btk. rendelkezéseinek alkalmazása szempontjából jelentősek. Elengedhetetlen, hogy tartalmazza a megvalósulás és a jogi minősítés megállapításához szükséges adatokat. Ehhez képest ítéltető ugyanis meg, hogy a megtámadott határozat ügydöntő rendelkezése a büntető anyagi jog szabályaival összhangban áll-e.

[42] Ha azonban a megtámadott határozat ügydöntő rendelkezése helytálló vagy téves mivoltának kérdésében az irányadó tényállás alapulvételével nem lehet maradéktalanul és megnyugtatóan állást foglalni, akkor ez egyben a büntető anyagi jogi szabály sérelmét is jelenti.

[43] Kétségtelen, hogy felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás – Be. 650. § (2) bekezdése szerint – esetleges megalapozatlansága nem vizsgálható (s nincs mód a tényállás hiányosságának – akár az iratok tartalma alapján való – kiküszöbölésére sem). Ebből azonban nem következik, hogy felülvizsgálat során az irányadó tényállásból vont jogi következtetés alaposságának vizsgálata is kizárt.

[44] Az irányadó tényállás 1/a. pont alatti része a Btk. 375. § (1) bekezdésére vont jogi következtetés felülvizsgálatát nem teszi lehetővé. Ebben a helyzetben ugyanis az elkövetési magatartás meghatározása a III. terhelt személyére koncentrálva egyértelműen nem történhet meg.

[45] Az első két cselekménynél a „közös vásárlás”, míg a harmadik vásárlásnál az aláírás szerepel elkövetési magatartásként. Azonban önmagában a közös vásárlásból nem következik az, hogy az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalást elkövette a III. rendű terhelt.

[46] Ezen túlmenően a tényállás arra sem ad megfelelő alapot, hogy – e körben – a III. rendű terhelt jogerős határozatban megállapított elkövetői minősége felülvizsgálható legyen.

[47] Kétségtelen ugyanis, hogy a választási kártyát a IV. rendű terheltre bízták azzal, hogy azt juttassa el az I. rendű terhelt részére. Továbbá kétségtelen az is, hogy a kártyát a IV. rendű terhelt aktiválta. Az 1/a. tényállási pont kapcsán vizsgálni kell a III. rendű terhelt elkövetői minőségét, hogy tettesi vagy részesi magatartás miatt terheli felelősség. Ezt a felülvizsgálati eljárásban nem lehet pótolni.

[48] Mindezek miatt a Kúria nem volt abban a helyzetben, hogy érdemben és maradéktalanul vizsgálhatta volna a III. rendű terhelt bűnösségének kérdését.

[49] Megjegyzi a Kúria, hogy a III. rendű terhelt védője a Btk. 375. § (5) bekezdés szerinti tényállás vonatkozásában fejtette ki a jogi álláspontját, azonban jelen ügyben mind az első-, mind a másodfokú bíróság a Btk. 375. § (1) bekezdésbe ütköző információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntetében mondta ki bűnösnek az III. rendű terheltet. Ezen bűncselekménynek azonban nem tényállási eleme a bűncselekmény elkövetéséhez felhasznált bankkártya jogtalan megszerzése.

[50] Ekként a védő okfejtése, mely szerint hiányzik a jogosulatlan megszerzés, mint tényállási elem, ezért nem valósult meg a Btk. 375. § (5) bekezdés szerinti bűncselekmény, irreleváns. A Btk. 375. § (1) bekezdés szerinti cselekmény – melyről jelen ügyben szó van –

megvalósulása esetén a jogszerűen megszerzett bankkártyával történő jogtalan vásárlás során az információs rendszerbe való adatbevitel a bűncselekmény.

[51] Ami pedig a védő sikkasztásra vonatkozó jogi álláspontját illeti, rámutat a Kúria arra, hogy az információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás új bűncselekményi tényállás a vagyon elleni bűncselekmények körében, de az általa lefedett magatartások más károkozó tényállások formájában eddig is büntetendők voltak. A Btk. 375. § szerinti bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: korábbi Btk.) számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény károkozó adatvisszaéléssel járó alakzatának [korábbi Btk. 300/C. § (3) bekezdés] és a készpénz-helyettesítési fizetési eszközzel visszaélés egyes alakzatainak (korábbi Btk. 313/C. §) az összevonásával jött létre. Ez a megoldás jobban kifejezi a bűncselekmény által védett érdekeket, hiszen az információs rendszerek terjedésével már régen nem csak gazdasági tevékenységhez kapcsolódó visszaélések lehetnek a bűncselekmény szempontjából relevánsak, és az elektronikus készpénz-helyettesítő fizetési eszközök használata is információs rendszer használatát feltételezi.

[52] A Btk. 375. § (1) bekezdés szerinti cselekmény természetes velejárója, hogy bár a bankkártya elkövetőhöz kerülése rábízással történt (ekként sikkasztásnak megfelelő a kezdet), viszont a törvény a jogszerűtlen megszerzést tényállási feltételként nem tartalmazza. A jogtalan haszonszerzési célzat és ennek érdekében az információs rendszerbe történő adatbevitel viszont tényállási elem, melynek megvalósulása esetén a cselekmény nem sikkasztás.

[53] Ekként a Kúria az első- és másodfokú bíróság ítéletét – a III. rendű terhelt tekintetében – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában írt okból, miután a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja szerinti határozat meghozatala az iratok alapján nem volt lehetséges, hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

IV.

[54] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. június 14.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.93/2021/16. számú határozata 2021. június 14. napján véglegessé vált.

Budapest, 2021. június 14.

Dr. Márki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ